

PƆLU KALATA'N M'Ɔ HELELI NWANLIN GALASI MAN NIN ANUN ASƆNIN MMA'N-MƆ'N

M'Ɔ wƆ nun'n

PƆlv bƆli asƆnƆn Galasi mƆn nun anun kulo mg-bili'n mmie-mƆ asv. Galasi mƆn sƆ'n, εεε bε fεε yƆ TuluƆi mƆn. Nan mƆ PƆlv fi ebele hƆli'n, Ɔ kƆ ti kε Zufv menian mmie-mƆ a hƆ εlv bε kekele ninnge ngacile. Bε nwan PƆlv ti man Zozi bƆfvε kpa, Ɔ nni man MoyizƆ mala nun asv, εεε Ɔ nni man Zufv'n-mƆ amanmuo nun asv. Bε ngehele nun anun, bε ke kele bƆbƆ kε Ɔ ti cƆnnjun kε bε kpε mmelenzua'n-mƆ mmian nun nƆn b'a nyan bε ti. PƆlv ε sa yƆ nun Ɔ bua bε bie anwƆnsele sv wƆ yƆ nwƆn εjƆle εte'n Ɔ nƆn Zozi Kilisi εjƆlekpa'n mƆ Ɔ'a bƆ nun anwƆn εjƆle εte mƆ Zufv sƆ'n-mƆ a han'n.

Kalata nun ati 1-2, PƆlv ε kan like m'Ɔ sƆ Ɔ nƆn mƆ Ɔ'a nwun yƆ m'Ɔ kele kε Ɔ ti Zozi Kilisi bƆfvε sakpa nun εjƆle. Zozi Kilisi muonun y'Ɔ fεleli yƆ Ɔ. Kalata nun ati 3-4, PƆlv ε kele kε nƆn MoyizƆ mala'n y'Ɔ man svanlan nyan yƆ ti Ɔ, nan dedi'n m'Ɔ wƆ yε Min Zozi anun'n y'Ɔ man svanlan nyan yƆ ti Ɔ. Kalata nun ati 5-6, PƆlv ε kan kele yƆ nianman asƆnƆn mma'n-mƆ kε nƆn bε tie Zufv sƆ'n-mƆ ngehele'n. Nan bε tƆla bε dedi'n m'Ɔ wƆ Zozi Kilisi nun nun anun, bε mƆn Wawε Nwanzan-nwanzan'n tƆnnge bε atƆn bε bƆ bala m'Ɔ ti kpa. Kalata nun agualε nun, PƆlv ε kannzv bε mƆ bε kulo kε bε tinndin menian maan bε kpε bε mmian nun'n.

Ahɩn ebisa

¹ Mɩn Pɔlv mɔ n dɩ Zozi bɔfɔvɛ'n, mɩn yê mun kele kalata eɩi mun nwan emɔ ɔ. Nán menian'n-mɔ anaan sɔanlan yê ɔ sieli mɩn bɔfɔvɛ ɔ. Nan Zozi Kilisi nun Nyanmɩan m'ɔ tɩ yé Sɩ mɔ ɔ'a jasɔ Zozi fi ewue nun'n, bé yê b'a sie mɩn bɔfɔvɛ ɔ. ² Anianman'n-mɔ mɔ be nun mɩn ye wɔ ewa'n, be nun mɩn yê ye le kele kalata eɩi ye nwan emɔ mɔ be wɔ asɔnun nun anun Galasi mân nun anun elɔ nun ɔ.

³ Ye 'bisa emɔ ahɩn. Nyanmɩan m'ɔ tɩ yé Sɩ'n, ɔ nun Zozi Kilisi m'ɔ tɩ yé Mɩn'n, be nwún emɔ anwɔn anwunnvoe be mán emɔ alɔa cíci bé nwɔn. ⁴ Yé etɛ'n dunman nun, Zozi Kilisi falɩ yí nwɔn yɩli tee maan y'a nyan yé ti. ɔ man mân eɩi anun ninnge etɛ'n-mɔ le man tunmin yé sɔ kón. Zozi Kilisi yɔli Nyanmɩan m'ɔ tɩ Sɩɛ nun akunnun like. ⁵ Anunminnyanmɔn hán Nyanmɩan cɩan daa! Amɩn!

Ejɔlekpa'n tɩ ba kɔnmɔgba cein

⁶ ɔ sin mɩn nwɔn kpa ke kɩkaala eɩi, emɔ a kaci bé nzin b'a si Nyanmɩan. Zozi Kilisi anwunnvoe'n mɔ ɔ'a nwun emɔ'n dunman nun, Nyanmɩan a fele emɔ. Nan kusɔ afɩ emɔ a kaci bé nzin b'a si yí be le tie ejɔlekpa fɔfɔle. ⁷ Nán ke ejɔlekpa fɔfɔle biegun wɔ ebele ɔ. Nan menian mmie-mɔ le seci emɔ ati anun. Afɩ be kulo ke be kaci Kilisi Ejɔlekpa'n. ⁸ Yí ti, se yé nun sɔanlan kɔn bɔbɔ, anaan nyanmɩansɔ bɔfɔvɛ'n bie ba bɔ ejɔlekpa kele emɔ, se ejɔlekpa sɔ'n nun mɔ ye bɔli ye heleli emɔ'n tɩ man kɔn an, munnzue hán sɔanlan sɔ'n! ⁹ Y'a li mɔa y'a han y'a hele emɔ, ese mun kan mɩn funlan nun ke, se sɔanlan bie ba bɔ ejɔlekpa kele emɔ, se ejɔlekpa sɔ'n nun mɔ b'a li mɔa ba bɔ ba hele emɔ'n tɩ man kɔn an, munnzue hán sɔanlan sɔ'n.

¹⁰ Asu mun kulo ke menian'n-mo yi min aye anaan Nyanmian yi min aye ati ye mun kan so o? Asu mun kpɔnnɛ ke mun yo like mo menian'n-mo kulo o? Cɛɛɛ, o sanlin ke se mun kpɔnnɛ ke mun yo like mo menian'n-mo kulo a, anin n di man Kilisi akva kɔn.

Ke o kpɔnlin yali mo Pɔlv kacili Zozi bɔfve'n

¹¹ Anianman-mo, mun kan mun kele emo ke Ejɔlekpa'n mo m moli n gelesi emo'n, o ti man like mo kulo sɔanlan dasannin ye o'a hyhye o. ¹² O sanlin ke, nan sɔanlan ye o fali wulali min sa nun anaan o hehelesi min o. Nan Zozi Kilisi muonun ye o yili o helesi min o. ¹³ Daba mo anin mun non Zufu'n-mo ye asonun'n ti kon'n, emo tili min abalabo mo mun bo nin anwon ejole. Emo si ke anin mun kele Nyanmian asonun mma'n-mo yale kpili kpa. Eɛe anin mun kulo ke mun bo yi busu. ¹⁴ Zufu'n-mo mo be wo ye man nun anun'n, be mo mun non be ye ti tikpe ye Zufu asonun nin anun'n, anin min nwon te min ye nan-mo amanmuo mo be helesi ye nin anun o tala be kwalaaatin. ¹⁵ Nan Nyanmian a nwun min nwon anwunnvoe. Mo anin be woli man min'n, Nyanmian yili min eɛe o felesi min ke n zo yi. ¹⁶ Mele mo Nyanmian nwan o 'yi yi Wa'n kele min, maan mun ko bo Ejɔlekpa'n mun kele be mo be ti man Zufu'n, mo mun 'ko'n, m'an go a mmisa man sɔanlan ejole. ¹⁷ Eɛe babo, be mo be lili moa min nyunnun be kacili mmofve mo be wo Zoluzalemɔn elo'n, m'an ngo a nnwun man be nwon. Nan n vi ebele ala, min non y'o le Alabi man nun. N vi ebele ye n zal n goli Damasɔ o.

¹⁸ O lili afve nsan kwalaaaka nan m'an sun m'an ho Zoluzalemɔn. Ebele ye n nwunlin Pileli (Sefasi) o, nan m'an li mole nnyuan yi nwon ebele. ¹⁹ M'an

nnwun man mmɔfɔɛ'n-mɔ anun bie fíí, cɛɛ ke yé Mɪn anianman Zɔakɪ ala. ²⁰ Eɟɔɛ'n mɔ mun kan yí kalata nɪn anun ɛwa'n tɪ ananhɔɛ, Nyanmɪan anyunnun mín nni man ato. ²¹ Eɛɛ n vi ɛbɛɛ, mín nɔan y'ɔ le Sili nɔn Silisi mɔn nun. ²² Tɛmɔn sɔ'n kɔalaatin, anun Zozi Kilisi asɔnɪn mma'n-mɔ mɔ bɛ wɔ Zude mɔn nɪn anun'n, bɛ nzi man mín sɔanlan baka'n. ²³ Eɟɔɛ mɔ anun bɛ sɪ'n y'ɔ le mɔ menian'n-mɔ kan'n. Bɛ nwan: “Sɔanlan'n mɔ daba anun ɔ keɛ yé yalɛ, ɔ kpɔnndɛ ke ɔ bɔ yé bɔsɔ'n, sian dɪɛ, yí yê ɔ le bɔ Eɟɔɛkpa'n kpayɛ ɔ.” ²⁴ Mín dunman nun ati, menian'n-mɔ yɪ Nyanmɪan ayɛ.

2

Pɔɔv nɔn Zozi Kilisi mmɔfɔɛ nga'n-mɔ

¹ Ehi, afɔɛ bulu nɔn nnan sɪnlɪn, yí nzin yê n zalɪ n gɔɪ Zoluzalɛmɔn ɔ. Mɔ mun 'kɔ Zoluzalɛmɔn'n, mun nɔn Baanabasɪ nɔn Titɪ yê yɛ hɔɪ ɔ. ² Nyanmɪan hanlɪn heɛɪɪ mín ke n gɔ. Yí tɪ y'ɔ man n gɔɪ ɔ. Mɔ n juli ɛɔ'n, cɪan kɔn mun nɔn Asɔnɪn nɪn asɔ mgbain'n-mɔ kɔ yia. Eɟɔɛkpa'n mɔ mun bɔ mun keɛ bé mɔ bɛ tɪ man Zufɔ'n, n gɔ hehele bé nun. Afi mun ngulo man ke junman'n mɔ m'an li, anaan mɔ mun dɪ'n yɔ mgban. ³ Sakpa, bɛ kɔ le mín junman'n bɛ kɔ tɔ nun. ɔ sanlɪn ke Titɪ mɔ mun nɔn yí hɔɪ'n, ɔ tɪ Geɛkɪ. Nan kɔsɔ, b'a ndinndin man yí ke ɔ kpé yí mmian nun. ⁴ Sɛ mmian nun ɛkpe ɛɟɔɛ walɪ nun an, anun ɔ fi ato anianman'n-mɔ mɔ bɛ falɪ bé nwɔn bɛ fɔɪalɪ yé nun'n. Bɛ fɪalɪ bɛ fɔɪalɪ yé nun, yí dɪɛ, anun bɛ nyan atɪn bɛ tɪtɛ yé bɛ nwun fanwɔndi'n mɔ Zozi Kilisi a man y'a nyan yí'n. Afi, bɛ kulo ke yɛ kaci bé nganga. ⁵ Y'a mman man ato anianman sɔ'n-mɔ atɪn sɪn kaan sɔa ala. Yɛ yɔɪ sɔ maan

Ɛjɔlekpa'n m'ɔ tɪ ananhɔlɛ nɪn a ndɔnndɔn man ɛmɔ afian.

⁶ Nan bɛ mɔ bɛ bu bɛ menian mgbili mgbili'n, kɛ anɪn bɛ kpɪn bɛ tɪ yɪ daba'n, nɔn ɛhɪ y'ɔ cian mɪn ɔ. Ɔ sanlɪn kɛ, Nyanmɪan nɪɪan man sɔanlan anyunnun ɔ mmua man yɪ ndɛɛ. Menian sɔ'n-mɔ muonun, b'a ndinndin man mɪn kɛ n yɔ like fɔfɔlɛ. ⁷ Afɪ bɛ muonun bɛ nwunlɪn yɪ kɛ Nyanmɪan a fa Ɛjɔlekpa nɪn a wula mɪn sa nɪn kɛ m mɔ n gɛlɛ bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufɔ'n, kɛ ɔ falɪ wulalɪ Pɪɛlɪ asa nɪn kɛ ɔ bɔ hɛlɛ Zufɔ'n-mɔ'n. ⁸ Ɔ sanlɪn kɛ Nyanmɪan m'ɔ manlɪn Pɪɛlɪ tunmin ɔ siɛlɪ yɪ bɔfɔvɛ manlɪn Zufɔ'n-mɔ'n, yɪ yɛ ɔ'a man mɪn tunmin ɔ'a sie mɪn bɔfɔvɛ ɔ'a man bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufɔ nɪn ɔ. ⁹ Ɔ man Zɔakɪ, Pɪɛlɪ (Sefasɪ) nɔn Zɔan mɔ anɪn bɛ tɪ kɛ asɔnɪn nɪn asɔ mgbain'n, bɛ nwunlɪn yɪ kɛ Nyanmɪan yɛ ɔ falɪ junman sɔ'n wulalɪ mɪn sa nɪn ɔ. Bɛ kɔ soman mɪn nɔn Baanabasɪ yɛ sa nɪn. Ɔ fi ɛbɛlɛ, yɛ kwalaa yɛ kɔ han, ɔ kɔ sɛ yɛ nɔan kɛ, bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufɔ'n, bɛ afian ɛlɔ junman'n wɔ yɛ sa nɪn. Yɛ bɛ mɔ bɛ tɪ Zufɔ'n, bɛ afian ɛlɔ junman'n wɔ bɛ kɔsɔ bɛ sa nɪn. ¹⁰ Ɛjɔlɛ kɔnmgba ala yɛ bɛ hanlɪn bɛ helelɪ yɛ ɔ. Bɛ nwan yɛ tɪ kɔcɪ Zoluzalɛmɔn Asɔnɪn nɪn anɪn ehianfɔvɛ'n-mɔ. Ɛbɛlɛ ɛjɔlɛ sɔ'n dɪɛ, m mɔlɪ mɔndɪnlɪn kpa n nili.

Pɔlv 'ba tu Pɪɛlɪ anyunnun Antiɔsɔ

¹¹ Ɛhɪ, mɔ Pɪɛlɪ (Sefasɪ) walɪ Antiɔsɔ'n, n duli yɪ nyunnun bagua nɪn. Ɔ sanlɪn kɛ yɪ nyɔlɛ m'ɔ yɔlɪ'n tɪ man kpa fɪɪ. ¹² Anɪn Pɪɛlɪ nɔn bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufɔ'n yɛ ɔ di like ɔ. Nan mɔ Zɔakɪ sɔanlɪn menian Antiɔsɔ ɛlɔ, mɔ Pɪɛlɪ nwunlɪn bɛ'n, ɔ kɔ tɪ yɪ nɔwɔn, ɔ nɔn bɛ mɔ bɛ tɪ man Zufɔ'n ngɔ li man like kɔn. Ɔ

sanlin ke anin Pielı sulo Zufu sɔ'n-mɔ mɔ be le kele ke, menian mɔ b'a mgbɛ man bɛ mmian nun'n, be nnyan man ngɔan. ¹³ Anianman Zufu ehunlin-mɔ kusɔ kɔ nıan Pielı nyɔlıe ete sɔ nun asu. Baanabası muonun kɔ fa yı nwɔn kɔ wula nyɔlıe ete sɔ nun anun bie.

¹⁴ Nan mɔ n nwunlin ke bɛ enanndıe'n ngɔ man atin sɔ, mɔ esɛ bɛ abalabɔ'n nun ananhɔle Ejɔlekpa'n ti man kɔn'n, n gɔ bisa Pielı (Sefası) bagua nun anyunnun ebɛle ke: “Wɔ Pielı, e ti Zufu, e nun bɛ mɔ be ti man Zufu'n yê be san ɔ. Nan afı ɔ yɔ se mɔ e kulo ke e tinndin bɛ maan be kaci Zufu ɔ?”

¹⁵ Yê diɛ, be 'wɔ yê a, anın ye ti Zufu. Ye ti man ke mân ehunlin-mɔ anun menian'n-mɔ mɔ yê Zufu'n-mɔ ye bu bɛ etefɔe'n. ¹⁶ Nan kusɔ ye sı ke nán like mɔ mala'n kele'n yê sɔanlan yɔ a Nyanmian bu yı sesɛfɔe ɔ. Nan sɔanlan m'ɔ kɔ le Zozi Kilisi kɔ li nun ala yê Nyanmian bu yı sesɛfɔe ɔ. Ehıka ati, yê kusɔ y'a le Zozi Kilisi y'a li. Dedi sɔ'n mɔ ye le yı Kilisi anun'n yê ɔ man ye kaci sesɛfɔe ɔ. Nan nán like mɔ Moyızı mala'n kɔ hele mɔ sɔanlan kɔ yɔ'n y'ɔ man ɔ kaci sesɛfɔe Nyanmian anyunnun ɔ. ɔ sanlin ke Nyanmian anyunnun, bɛ mɔ be di mala nun asu'n, bɛ nun bie fıı ngɔ ngaci man sesɛfɔe.

¹⁷ Nan kemɔ Zozi Kilisi dunman nun ye kulo ke ye kaci sesɛfɔe'n, se be nwun yı ke ye yɔ ete ke bɛ mɔ be ti man Zufu'n yɔ yı nun an, asu ɔ kele ke Kilisi di bɛ mɔ be yɔ ete nun anzin ɔ? Cɛɛ! ¹⁸ Afı se mın sa mın bɔ mın hyıhye mala'n mɔ m gbelı nun'n mın tɔ ebɛle biekun an, anın ɔ kele ke n di sɔanlan mɔ yı nyın nzɔ man mala nun ɔ. ¹⁹ Afı mala sɔ nun a man m'an nyan ewue, ɔ man mala'n le man tunmin wɔ mın sɔ kón. Nan se n ne ngɔan mın sɔ Nyanmian

an, ɔ fi Zozi Kilisi mɔ mun de yí mun di'n. ²⁰ Ɔ sanlɔn ke, mɔn nun Kilisi b'a bubɔ yé kulɔwa nun asu. Se n ne nguan an, ɔ fi man mɔn. Ɔ fi Kilisi m'ɔ wɔ mɔn nun'n. Asɛ nun asu ewa mɔ n di'n, sian diɛ mun tanlan wɔ dedi'n mɔ n ne yí wɔ Nyanmian Awa nun anun'n. Ɔ sanlɔn ke Nyanmian Awa nun a hulo mɔn dede ɔ'a wu ɔ'a man m'an nyan mɔn ti. ²¹ Mɔn nwɔn anwunnvoe'n mɔ Nyanmian a nwun mɔn'n, mun mmu man yí junman nvule. Afi, se be di mala nun asu be kaci seseɛfoe wɔ Nyanmian anyunnun an, anɔn Kilisi ewue'n m'ɔ wuli nun a yɔ mgban.

3

Mala'n nun dedi'n ti man kɔn

¹ O! Galasi amma ngɔstafɔe. Nwan yê ɔ'a tu emɔ ndɔnndan ɔ? Emɔ si yí yuein ke kulɔwa nun asu yê be bubɔli Zozi Kilisi ɔ. ² Mun kulo ke mun bisa emɔ kosuan baa kɔnmgba cein maan emɔ bua mɔn bie. Nyanmian Wawe'n m'ɔ wɔ emɔ anun'n, asu mala'n mɔ emɔ a li sɔ'n yê ɔ man emɔ a nyan yí anaan Ejɔlekpa'n mɔ emɔ a ti b'a le b'a li'n yê ɔ man emɔ a nyan yí ɔ? ³ Ngɛle yê emɔ nzi man anaan? Emɔ le Nyanmian Wawe'n yê emɔ a bɔ yí bu. Sian diɛ, emɔ kulo ke be gua yí bu wɔ anwɔnnaan nun ɔ? ⁴ Asu emɔ a fe mgban ɔ? Atɔn nnɔn man ebele ke ɔ yɔ sɔ. ⁵ Nyanmian a fa yí Wawe'n ɔ'a man emɔ. Ɔ yɔ asinbenwɔn ninnge emɔ afian. Asu mala'n mɔ emɔ di sɔ nun ati yê ɔ yɔ sɔ anaan Ejɔlekpa'n mɔ emɔ a ti b'a le b'a li nun ati ɔ?

⁶ E 'nwun ejɔle mɔ b'a hele wɔ Abalahamɔn anwɔn'n: *Abalahamɔn leli Nyanmian lili. Nyanmian nianlɔn Abalahamɔn dedi nun anwɔn ɔ buli yí ke seseɛfoe.* ⁷ Yí ti, emɔ tí yí bu ke bé mɔ be

de Nyanmian be di'n, bé yê be ti Abalahamun amma kpa nun o. ⁸ Afi Ehele Ejole'n le kele ke, bé mɔ be ti man Zufu'n, Nyanmian 'nian bé dedi nun anwɔn o bu bé seseɔve. Ehika ati yê Nyanmian lili mɔa o bɔli Ejolekpa sɔ'n o heleli Abalahamun ke: *Min 'sin wɔ sv min yeyila asie nun asv menian'n-mɔ kvalaatin.* ⁹ Kemɔ Abalahamun leli Nyanmian lili, mɔ Nyanmian 'yeyilali yí'n, o man bé kvalaa mɔ be de Nyanmian be di'n, Nyanmian yeyila bé ke o yeyilali Abalahamun'n.

¹⁰ Nan bé mɔ be susu bé ti be gua mala nun asv'n, munnzue yê b'a fa o. Afi b'a helele wɔ Ehele Ejole nun anun ke: *Yí kvalaa mɔ b'a hele m'ɔ wɔ mala kalata nun anun'n, wɔ svanlan mɔ a nni man sv kpa bɔkɔɔ'n, munnzue hán wɔ.* ¹¹ Se emɔ fa bé nyun be tu a, emɔ nwun yí yuein ke, Nyanmian anyunnun, svanlan ngɔala man ke o di mala nun asv o kaci seseɔve o. O sanlin ke Ehele Ejole'n le kele ke: *Svanlan mɔ yí dedi nun ati Nyanmian bu yí seseɔve'n, svanlan sɔ'n 'nyan ngvan.* ¹² Mala'n nun dedi'n ti man kɔn. Nan Ehele Ejole'n le kele ke: *Svanlan m'ɔ kɔ li mala nun asv'n, mala'n maan o 'nyan ngvan.* ¹³ Nan mala nun asv munnzue'n m'ɔ di ke o kan yé'n, Kilisi a fa munnzue sɔ'n o'a le yé ti. Ehele Ejole le kele ke: *Munnzue hán svanlan biala mɔ be kɔ hun yí be kɔ mindayibaka sv'n.* ¹⁴ Ejole sɔ nun a kpɔn sv. O sanlin ke, Zozi Kilisi dunman nun, Nyanmian nyila nun a han bé mɔ be ti man Zufu'n ke o falɔ bɔli Abalahamun anɔhɔba'n. Yí ti, dedi'n y'ɔ man ye nyan Wawe Nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmian a fa a bɔ yé anɔhɔba nun o.

¹⁵ Anianman-mɔ, o ti eyuadi nun anun ewa nvandɔhɔn. Nvandɔhɔn sɔ'n y'ɔ le ke, se svanlan

kun kele ajâ kalata ke ò se fata'n sie ebele a, swanlan fíí le man atin ò mgbò man ejòle sò'n, ese ò le man atin ò ndò man ejòle sò nun asu. ¹⁶ Ke ejòle'n tí yí nín anin. Nyanmian bọlì Abalahamùn nùn yí busu swanlan nín anòhuba. Ebele Ejòle'n ngan man ke: “Abalahamùn nùn yí busu menian'n-mò” ke like mò be sunlín ò. Nan yí nwan: “E nùn wò busu swanlan.” Ebele nín anin, ye nwun yí ke, yí busu swanlan sò'n y'ò le Kilisi. ¹⁷ Mò mun kan'n y'ò le ke Nyanmian nùn Abalahamùn be yòlì nyihye be sieli. Ò sanlín ke ò bọlì Abalahamùn anòhuba yí nzin afue eya nnan abulasan kwalaka nán ò'a fa mala'n ò'a man Moyizi. Mala'n ngwala man ke ò kpò ejòle sò'n ò man anòhuba'n mò Nyanmian bọlì'n ka. ¹⁸ Afí ajâ'n mò Nyanmian sie'n, se mala'n y'ò man be nyan yí a, anin anòhuba ejòle nùn man nun kún. Nan kusù, anòhuba'n mò Nyanmian bọlì Abalahamùn'n, yí tí y'ò man ò nwunlín yí nwùn anwunnvoe ò.

¹⁹ Se ejòle'n tí sua a, anin nzuke ati yê Nyanmian falí mala'n manlín bé ò? Nyanmian falí mala'n manlín bé maan be nwun yí ke menian'n-mò nyòli'e'n nzò man yí nyin. Mala sò'n lalí ebele dede ò juli Abalahamùn abusu swanlan'n, mò yí tí yê Nyanmian bọlì yí anòhuba nín ewale temùn. Nyanmian swanlín yí mmòfue'n-mò maan be nùn mala'n walí, ò nanndí swanlan kun m'ò di asafian nín asu. ²⁰ Swanlan'n m'ò di asafian'n, nán swanlan kunmgbà ati ejòle y'ò di ò, nan anòhuba'n mò Nyanmian bọlì'n, yí muonun y'ò lili nun ejòle nún ò.

²¹ Asu, like mò Nyanmian kò bò anòhuba ke ò 'yò'n, mala'n kwalá ke ò totua yí atin ò? Cee! Ò sanlín ke, se mala kun wò ebele m'ò man swanlan nyan ngwan an, ahan mala'n kwalá ke ò man swanlan kaci sese fúe

wɔ Nyanmian anyunnun. ²² Nan Ehele Ejɔle'n le kele ke ete nin a fa yí sa a tu yé kwalaa yé su. Ɔ man bé mɔ be le dedi'n, bé dedi'n mɔ be le yí wɔ Zozi Kilisi anun'n dunman nun, be nyan anɔhuba'n mɔ Nyanmian bɔli nin anun like.

²³ Asannan nán dedi'n temɔn a ju su'n, anin ye wɔ mala nin asa abɔ. Anin ye le nwɔnnde dedi'n m'ɔ di ke be yi be kele'n ²⁴ Ɔ man mala'n ti ke sɔnlan m'ɔ le di yé taataa fa yé wula Kilisi asa nun, nán dedi'n mɔ ye le yí nin a man y'a kaci seseɔve wɔ Nyanmian anyunnun. ²⁵ Enɛ mɔ ye wɔ dedi meɛ nin anun'n, ye nnɔn man mala nin asa abɔ kón. ²⁶ Afi, emɔ nɔn Zozi Kilisi b'a yɔ kɔn, emɔ dedi nin ati, emɔ a kaci Nyanmian amma. ²⁷ Emɔ kwalaaatin mɔ b'a sɔnin emɔ, mɔ emɔ nɔn Kilisi b'a yɔ kɔn'n, emɔ asitanlan nin a yɔ ke Kilisi die nin ala. ²⁸ Yí ti, kikaala die, Zufu o, m'ɔ ti man Zufu o, kanga o, m'ɔ ti man kanga o, belenzua o, balasua o, mgbaci mgbaciɛ nnɔn man bé afian kón. Ɔ sanlin ke emɔ nɔn Zozi Kilisi a yɔ kɔn. ²⁹ Se emɔ ti Kilisi die a, anin emɔ ti Abalahamɔn amma. Like mɔ Nyanmian falɔ bɔli Abalahamɔn anɔhuba'n, ɔ ti emɔ die.

4

¹ E 'nwun ejɔle mɔ min kulo ke min kan min kele emɔ'n. Baa'n mɔ yí si wu a, yí yê ɔ di yí ajâ'n, kannze ninng'e'n-mɔ kwalaa ti yí die bɔbɔ, nan se ɔ te ti batɔnman an, anin ɔ ti ke kanga. ² Ɔ sanlin ke, meɛ mɔ ɔ te ti batɔnman'n, menian sie yí, ese be nian yí ninng'e'n-mɔ asɔ dede ɔ kɔ ju cian mɔ yí si heheli'n. ³ Yé kɔsu yé, meɛ mɔ anin ye te ti ke mmatɔnman'n, anin ye ti eyuadi nin anun mala'n-mɔ nganga. ⁴ Nan mɔ temɔn'n juli'n, Nyanmian

swanlin yí Wa'n. Baa sò'n, balasua kòn y'ò wòlò yí ò. Bè 'wò yí a, anun Zufu'n-mò mala'n wò èbèlè. ⁵ Nyanmian kò swan yí kè ò bála a le bé mò bè ti mala'n nganga'n maan yè káci Nyanmian amma. ⁶ Like m'ò keke kè emò ti Nyanmian amma'n y'ò le yí Wa'n Wawè'n mò ò'a fa ò'a wula yé nun'n. Wawè sò'n lè tian kan kè: “Aba!” Yí bu y'ò le kè Baba. ⁷ Yí ti, anianman, è ti man kanga kón. Nan è ti Nyanmian awa. Kemò è ti yí wa'n, like kwalaa mò Nyanmian 'fa man yí mma'n-mò'n, è 'nyan bie.

Pòlò lè di Galasi asònin mma'n-mò anwòn yalè

⁸ Daba mò anun emò nzì man Nyanmian'n, emò ti mmòsò'n-mò mò bè ti man Nyanmian'n nganga. ⁹ Nan sian diè mò emò sì Nyanmian, mò èsè bòbò Nyanmian sì emò'n, ò yò sè mò emò lè kaci bé nyin ninngè mgban-mgban sò'n-mò anwòn èlò biekun ò? Ò yò sè mò emò kulo kè bè kaci bé nganga biekun ò? ¹⁰ Emò le bè anaân cian, sala'n m'ò bò yí bu fi'n ò non afuè anvan feti'n-mò elie'n ti emò cinnjun kpa. ¹¹ Mìn di emò anwòn yalè, junman'n mò m'an lì yí emò afian èlò nìn a yò mgban.

¹² Anianman-mò, mìn 'sèlè emò kè bè káci kè mìn. N di man Zufu'n-mò mala'n kanga kón. Yí ti, emò kòsò, nán bè kaci Zufu'n-mò mala'n nganga. Afi mèlè mò m malì emò anwòn èlò'n, n gacilì kè emò mò bè ti man Zufu'n, emò anun bie fíí yòlì man mìn ètè. ¹³ Nan emò ati káci kè, mèlè mò mìn 'di mva mìn bò Èjòlèkpa'n mìn keke emò'n, anun ewue lè kun mìn. ¹⁴ Ewue sò'n, anun emò ngwala man yí nian. Nan kòsò, emò a mmu man mìn swanlan mgban, èsè emò a ndòtò man mìn nyunnun ngèsèlè. Emò a sò mìn nun kè nyanmiansò bòfue yê ò'a a tó emò ò. Emò a

sɔ mun nun ke Zozi Kilisi muonun yê ɔ'a a tu emɔ ɔ. ¹⁵ Temɔn sɔ'n, emɔ lili fe kpa. Afi mun di emɔ anwɔn adanziε ke se ɔ ti mɔ be kwalala anyian fufɔle fa sie ebele a, ahan emɔ falɩ bε nyɩn diε'n be sieli mɩn die nin abɔsɔ. Afi ɔ yɔ se mɔ be nnwun man emɔ fe elie sɔ'n kɔn ɔ? ¹⁶ Ananhɔle ejɔle'n mɔ mun kan mun kele emɔ'n, asu yɩ ti y'ɔ man m'an kaci emɔ kpɔfɔe ɔ?

¹⁷ Emɔ nwɩn yɩ ke menian sɔ'n-mɔ le bɔ mɔndɩnlɩn kpa maan emɔ kaci be si bε sɔ, nan kɔsɔ ajɔnlɩn sɔ'n mɔ b'a fa'n ti man kpa. Mɔ be le kpɔnndε'n y'ɔ le ke, emɔ káci bε nzin be sí mɩn nán emɔ fá bε nwɔn bó bε kpa. ¹⁸ ɔ ti kpa ke emɔ fá bε nwɔn be bó bε mɔ be kele emɔ atɩn kpa'n. Nan atɩn'n mɔ n geleli emɔ mele mɔ m malɩ emɔ elɔ'n, se bɔbɔ n nnɔn man emɔ anwɔn elɔ a, emɔ nánndɩ atɩn sɔ nun asu be hɔ bε nyunnun. ¹⁹ Mɩn mma-mɔ, mɩn di emɔ anwɔn yale biekun. Emɔ anwɔn yale'n mɔ mun di'n, ɔ nɔn balasua mɔ yɩ ku a han yɩ'n die ti kɔn. Mɩn 'bɔ emɔ anwɔn mɔndɩnlɩn dede emɔ nanndɩ Kilisi atɩn diε nin asu. ²⁰ ɔ 'ka mɩn ngɔnmɩn an, ahan n wɔ emɔ anwɔn ebele nán m'an nwun ke mɩn 'kpɩn mɩn jɔjɔ betεε sɔ mɩn kele emɔ'n. ɔ sanlɩn ke mɩn di emɔ anwɔn yale kpa!

Agaa nɔn Sala

²¹ Emɔ mɔ be kulo ke be di mala nin asu'n, ejɔle'n m'ɔ wɔ mala nin anun'n, asu emɔ tɩlɩ man ɔ? ²² Mala'n le kele ke *Abalahamɔn wɔlɩ mma mmelenzua nnyuan. Nunhan kɔn anin'n ti kanga, be fele yɩ Agaa yê nunhan kɔn kɔsɔ anin diε'n ti man kanga, be fele yɩ Sala. ²³ Kanga balasua nin awa diε'n, ɔ wɔlɩ yɩ ke mmalasua'n-mɔ kwalaa wɔ bε mma'n-mɔ'n. Nan balasua'n m'ɔ ti man kanga

nun awa diɛ'n, Nyanmian falɩ bɔli Abalahamun anɔhuba.

²⁴ Ejɔle sɔ'n, ye kvala ke ye fa ye tu like kon anwɔn. Like sɔ'n y'ɔ le ke mmalasua nnyuan sɔ'n-mɔ ti ke nyihye nnyuan'n mɔ Nyanmian nun menian'n-mɔ hyihyeli'n. Nyihye'n mɔ Nyanmian nun menian'n-mɔ hyihyeli yɩ *Sinayi bɔka nun asu'n, kanga balasua'n mɔ be fele yɩ Agaa'n, yɩ anun. Yɩ mma diɛ m'ɔ wɔ bɛ'n ti nganga mma. ²⁵ Yɩ ti, Sinayi bɔka'n m'ɔ wɔ Alabi mɔn nun anun elɔ'n, yɛ ɔ ti ke Agaa nun ɔ. Agaa sɔ'n, ɛɛ ɔ ti ke ɛne Zoluzalemun kulo'n. ɔ nun yɩ mma'n-mɔ be ti nganga. ²⁶ Nan nyanmiansu Zoluzalemun kulo diɛ'n, ɔ ti man kanga. Yɛ nin diɛ nun anun. ²⁷ Afi Ehele Ejɔle'n le ke ke:

*Wɔ mɔ ɛ ti mwta mɔ ɛ nwv man baa'n,
di yɩ nwɔn fe!*

*Wɔ mɔ ɛ nwunlin man awɔle yale,
bɔ e se ye! ɔ sanlin ke,
balasua'n mɔ yɩ hun a nian man yɩ bɔsu'n,
yɩ mma'n-mɔ b'a sɔn tala nunhan'n
m'ɔ ti ajaa nun abv diɛ'n-mɔ.*

²⁸ Nan anianman-mɔ, ɛmɔ diɛ, anɔhuba'n mɔ Nyanmian bɔli'n, nun mma y'ɔ le ɛmɔ ke Izaki. ²⁹ Daba, baa'n mɔ be wɔli yɩ ke mmatɔnman nga'n-mɔ'n, ɔ heleli baa'n mɔ be wɔli yɩ Wawe Nwannzan-nwannzan tunmin nun anun ahɔlɔwa. ɛne anun kɔsu, ke ejɔle'n ti yɩ nun anun. ³⁰ Nan Ehele Ejɔle'n nwan nze? Yɩ nwan: “Fɔan kanga balasua sɔ'n nun yɩ wa belenzua'n, ɔ sanlin ke kanga baa'n le man atɩn ɔ nni man yɩ sɩ ajâ. Nan nunhan'n mɔ yɩ nin ti man kanga'n y'ɔ di ajâ ɔ.” ³¹ Yɩ ti, anianman-mɔ, ye ti man kanga balasua nun amma, nan nunhan'n m'ɔ ti man kanga'n, yɩ mma y'ɔ le ye.

5

Fanwɔndi'n

¹ Ehi, fanwɔndi'n dunman nun y'ɔ man Kilisi a a le yé ti ɔ. Yí ti, emɔ jínlan bé ja nun kpunndiin kpa, nán be man sɔanlan fíí fa emɔ kaci yí nganga kón. ² Emɔ tíe, mín Pɔlv, mún kan mún keke emɔ ke, se emɔ man be kpe emɔ mmian nun an, anin Kilisi ti mgban man emɔ. ³ E se mún kan mún funlan nun ke, sɔanlan biala m'ɔ kulo ke ɔ kpe yí mmian nun'n, anin ɔ lí mala'n kɔalaatin asu. ⁴ Emɔ mɔ emɔ kulo ke be di mala nun asu maan Nyanmian bu emɔ seseɔvɛ'n, emɔ non Kilisi afian a ti. Emɔ a tu a fɔn Nyanmian anwunnvoe'n. ⁵ Nan yé diɛ, dedi'n mɔ Nyanmian Wawɛ'n man'n, nun yê ye le kpɔnnde anyɔndasɔvɛ'n non sese eyɔle'n wɔ Nyanmian anyun-nun ɔ. ⁶ Afi se sɔanlan fa yí nwɔn man Zozi Kilisi a, b'a kpe yí mmian nun o, be kpeli man yí mmian nun o, like m'ɔ ti cɔnnjɔn'n y'ɔ le dedi'n m'ɔ man ye kulo yé nwɔn'n.

⁷ Ngelemɔ nun, emɔ bɔli yí bu kanlanman. Nan nwan yê ɔ'a totua emɔ ke nán be nanndi ananhɔle atin nun asu kón ɔ? ⁸ Atin'n mɔ atɔfɔvɛ'n-mɔ a hele emɔ ke be sín sɔ'n, ɔ fi man Nyanmian m'ɔ ɔ'a fele emɔ yí nwɔn'n. ⁹ Afi fali ayile kaan sɔa, ɔ man fali'n kɔalaa tu. ¹⁰ Nan kɔsɔ, mún de mún di ke yé Mún dunman nun, emɔ ngɔ nyan man ajɔnlɔn ngacile. Nan sɔanlan'n m'ɔ le tan emɔ anyɔnsɔ'n, ke ɔ kpɔn ti yí'n biala, Nyanmian 'tua yí kale.

¹¹ Anianman-mɔ, m'ɔ tu de mín'n, se ɔ ti ananhɔle ke mmian nun ekpe ejɔle yê mún bɔ mún keke menian'n-mɔ a, anin ɔ yɔ se mɔ afi menian'n-mɔ te keke mín ahɔlɔwa ɔ? Se mmian nun ekpe ejɔle yê mún bɔ mún keke menian'n-mɔ a, ahan Kilisi ewue'n

m'ò wuli kùlòwa nún asu'n njiji man sòanlan fíí.
 12 B'é mò be le tan emò anyinsu'n, mò mmian nún
 ekpe y'ò cian bé'n, be sá bé nwòn e!

13 Anianman-mò, fanwòndi nún ati yê Nyanmian
 a fêlê emò ò. Yí ti, nán be fa fanwòndi sò'n be bu atin
 ngacile bie asu be yò mò anwònnaan'n kulo ò. Nan
 emò húlò bé nwòn be súsò bé nwòn nún. 14 Ì sanlín
 kè, mala'n kùlaatin wò ejòlê kpòlê ehí anun: “Kulo
 wó manngùn kè wó bábò muonun wó nwòn.” 15 Nan
 se emò yò kè ebolo naan be kíkà kíkà bé nwòn, esè
 emò ci bé nwòn be di a, anún emò nían be nwòn kpa
 nán emò a nyue man emò abòsò bò.

*Wawè Nwannzan-nwannzan'n nòn ete
 anwònnaan'n*

16 È 'nwun ejòlê mò mún kan mún kele emò'n: Emò
 yó like mò Wawè Nwannzan-nwannzan'n kulo'n
 nán be yáci ete anwònnaan'n diè'n. 17 Ì sanlín kè,
 like mò ete anwònnaan'n kulo'n, Wawè Nwannzan-
 nwannzan'n ngulo man. Like kòsò mò Wawè
 Nwannzan-nwannzan'n kulo'n, ete anwònnaan'n
 ngulo man. B'é munnyuan be nzòn man etin
 kòn asu. Yí ti y'ò man emò ngùala man like mò
 emò kulo'n yò ò. 18 Afí se emò yò like mò Wawè
 Nwannzan-nwannzan'n kulo a, mala'n le man
 tunmin emò sò.

19 Ninngè'n mò ete anwònnaan'n kulo'n, ò nvia
 man. Ninngè sò'n y'ò le basa basa ejòlê, satlífue
 eyòlê, mgban-mgban eyòlê, 20 amòvan esò, jiliwa eyiè,
 anvòlê etua, butule elie, bé nwòn ekpò, eya efè,
 ejujue, bé nwòn nún ebubue, ato eku ehylie 21 mân
 nún anun ninngè anyinbòlò, kònònmunnzan, alie
 mò be di dede ò fò bé ebue sò ò nòn yí nzin ninngè
 ete ete mmiekun-mò kè ehíka. Ejòlè'n mò n nili mva

n ganlin n geleli emò'n, m̀un kan m̀un funlan nun ke, bé m̀o bé b̀o abalab̀o s̀o'n-m̀o'n, bé nnyan man asitanlan Nyanm̀ian Belemgbin M̀an nun anun el̀o.

²² Nan Wawε Nwannzan-nwannzan'n baa diε m'ò su'n y'ò le ehulo, fε elie, abvacicicε, abutale esie, ahunnunye εyòle, kpa εyòle, ananhòle elie ²³ betεε εyòle, bé nwòn ye esie. Mala'n ngan man like m̀o Wawε Nwannzan-nwannzan'n kulo nun anwòn ejòle ete. ²⁴ Ɔ sanlin ke bé m̀o bé ti Zozi Kilisi diε'n, ninngε mgban mgban'n-m̀o m̀o ete anwònnaan'n kulo'n, b'a yaci yí kwalaa b'a gua. Ɔ ti ke b'a bub̀o ninngε s̀o'n-m̀o kul̀wa'n m̀o Zozi Kilisi wuli s̀o nun asu. ²⁵ Wawε Nwannzan-nwannzan'n y'ò man y'a nyan nguan ɔ. Yí ti, ye yáci yí maan ɔ tíngε yé atin. ²⁶ Nán bé man ye tu yé nwòn, nán man ye kan yé nwòn εya, εse nán man yé nyin bul̀o yé nwòn.

6

Bε m̀an ye bóka bóka yé nwòn

¹ Ehi, anianman-m̀o, se s̀uanlan kun t̀o ete nun anun nán em̀o nwun yí a, em̀o m̀o Wawε Nwannzan-nwannzan'n ẁo bé nun'n, em̀o fá ah̀onlin betεε bé síe yí atin kpa nun asu. Ẁó m̀o ε le búka yí'n, síe ẁó nwòn ye nán a nd̀o man ete nun anun. ² Em̀o bóka bóka bé nwòn ẁo bé emian'n-m̀o anun. Se em̀o ỳo yí s̀o a, anun em̀o le di Kilisi mala nun asu. ³ Se s̀uanlan kun bu yí nwòn kpa tala yí manng̀un-m̀o, nan kus̀u ɔ ti man like fíí a, anun ɔ le laka laka yí nwòn. ⁴ S̀uanlan kun biala s̀ó yí muonun yí enanndiε'n ɔ nían. Se ɔ ti m'ò di yí nwòn fε a, anun yí ng̀onmun ɔ lí yí nwòn fε, nán man ɔ fa tu yí manng̀un'n-m̀o diε nun anwòn. ⁵ Ɔ sanlin ke

soanlan kɔn biala 'ba bu yí muonun yí enanndie nun anwɔn akpɔnndan ɔ keke Nyanmian.

6 Soanlan mɔ be le keke yí Ejɔlekpa'n, ɔ di keke ɔ fa yí ninng'e'n m'ɔ le yí'n bie man soanlan'n m'ɔ le keke yí'n. 7 Nán be laka laka bé nwɔn, be ngulo man Nyanmian anwɔn. Like mɔ soanlan kɔ lua'n, like sɔ'n yê ɔ 'ti ɔ. 8 Se ɔ dua like mɔ ete anwɔnnaan'n kulo a, like m'ɔ kpɔɔ'n yê ɔ 'ti ɔ. Nan se ɔ dua like mɔ Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n kulo a, Wawɛ'n 'man ɔ nyan nyanmiansɔ ngvan m'ɔ le man ayuelɛ'n. 9 Ye yó ye'n ye hó yé nyunnun, nán be man yé nwɔn bubu yé. ɔ sanlin ke cian bie dede ye 'nyan nun like. 10 Ehika ati, temɔn biala mɔ atin wɔ nun'n, ye yó menian'n-mɔ kwalaa ye. Nan menian m'ɔ di keke ye yɔ bé ye kpa'n y'ɔ le Zozi Kilisi menian'n-mɔ.

Afɔtu nun ngalɛ

11 Sian die, mín muonun mín sa yê mun fa mun keke emɔ ɔ. Emɔ si mín ehelɛ'n nzɔle. ɔ sanlin ke mun keke mgbili mgbili kpa.

12 Bé mɔ be kulo ke mân'n nwun bé'n, bé yê be le tinndin emɔ ke emɔ kpé bé mmian nun nun ɔ. Be le yɔ sɔ, afi be ngulo man ke be keke bé ahɔlɔwa wɔ Kilisi kɔlɔwa'n dunman nun. 13 Bé muonun mɔ b'a kpe bé mmian nun'n, be nni man mala nun asɔ. Nan be kulo ke emɔ kpe bé mmian nun maan be fa emɔ be tu bé nvan nun. 14 Nan mín die, yé Mun Zozi Kilisi kɔlɔwa nun ala yê mun fa mun tu mín nvan nun. ɔ sanlin ke Kilisi kɔlɔwa'n dunman nun, ete mân'n nwun mín ke b'a bɔbɔ mín kɔlɔwa sɔ. Mín kɔsɔ mín, mun nwun ete mân'n ke b'a bɔbɔ yí kɔlɔwa sɔ. Yí bu y'ɔ le keke mun nun ete mân'n yé afian a ti. 15 Se b'a kpe soanlan kɔn mmian nun

o, se be kpeli man yi mmian nun o, nan ehi ye o ti cinnjun o. Nan m'o cian'n y'o le ke ye kaci abodie fofole. ¹⁶ Nyanmian yila be mo be 'nanndi atin so'n mo m'an hele nun aso'n, be non Nyanmian Izalaye amma kpa'n-mo. O nwun be nwun anwunnvoe o man be tanlan albacicie nun.

¹⁷ O fi ene m'o ko'n, sɔnlan fii n'o wula min akpue. O sanlin ke min nwun kafɔan'n-mo kele ke n di Zozi akpa.

¹⁸ Anianman-mo, ye Min Zozi Kilisi nwun emo anwun anwunnvoe. Amin!

Nythyε Fufɔlɛ'n
Anyin: Nythyε Fufɔlɛ'n New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88